

چهارشنبه ۲۵ مهر ۱۴۰۲
وطن امروز | شماره ۴۱۵۵

فرهنگ و هنر

اخبار

۷۰ میلیارد دقیقه بازدید طی ۶ ماه در آپارات

با قدرت گرفتن شبکه‌های اجتماعی و افزایش قابلیت‌های مرتبط با فعالیت در فضای مجازی، حالا بخشی از اقداماتی که شاید تا همین یک دهه قبل، صرفا صورت تفریح و تفریح به خود می‌گرفت به صورت کاملا هویتمند تبدیل به «شغل» شده است.

بر اساس گزارش‌های رسمی منتشرشده، سایت آپارات سال ۱۴۰۲ به‌طور میانگین در هر روز میزبان بازدید بالغ بر ۸۵ میلیون کاربر بود و به تعبیر دیگر در طول هر روز، از هر ۱۰ ایرانی حداقل یک نفر به این سایت سر زده است! در ۶ ماه ابتدایی سال ۱۴۰۲ تعداد کل ویدئوهای بارگذاری شده در آپارات، نزدیک به ۲۵ میلیون ویدئو بوده است. در این مقطع زمانی این سایت با بیش از ۹ میلیارد و ۶۳۰ میلیون مراجعه از نسوی کاربران مواجه بوده که حاصل آن ثبت رکورد قابل توجه ۷۰ میلیارد دقیقه بازدید از مجموع ویدئوهای بارگذاری‌شده در آن بوده است. این تعداد بارگذاری ویدئو، توسط نزدیک به ۲۵۰ هزار کاربر فعال در این سایت به اشتراک گذاشته شده است. یکی از دلایل افزایش کاربران فعال در این سایت، مربوط به توسعه زیرساخت‌های مرتبط با درآمزی است که در این بخش هم اعداد و ارقام حکایت از ثبت اتفاقاتی ویژه دارد. همچنین بد نیست بدانید در ۶ ماه ابتدایی سال ۱۴۰۲ بالغ بر ۴۳ هزار کاربر آپارات از قابلیت «بخش زنده» در این بستر استفاده کرده‌اند که حاصل آن ثبت ۴۹ میلیون دقیقه بخش زنده با بیش از ۵۵ میلیون بازدید بوده است.

آلبوم «در انتظار باران» بزودی منتشر می‌شود

حمید بهروزوی‌نیا آهنگساز، نوازنده و مدرس موسیقی از انتشار آلبوم جدید خود خبر داد. وی گفت: آلبوم جدیدم با عنوان «در انتظار باران» که از ۳۱ آهنگ مشغول آهنگسازی و تنظیم آن هشتم در مراحل نهایی قرار دارد و روز جمعه ۲۷ مهر رونمایی می‌شود.

این هنرمند با اشاره به اینکه این آلبوم بی‌کلام است، تاکید کرد: این اثر شامل ۹ قطعه است که در هر قطعه ساز تار یا سه‌تار با توجه به حال و هوای ملودی با ساز یا سازهای دیگر ترکیب شده است، همچنین هر کدام از قطعات در برهه‌های از زندگی من ضبط شده که مسائل و دغدغه‌های اجتماعی، سیاسی و اقتصادی در این آلبوم تاثیرگذار بوده است. البته قطعه ۷ این آلبوم با عنوان «حدیث انسانی» اثر جاودانه مرحوم حبیب‌الله بدیعی است.

این آهنگساز با اعلام اینکه آلبوم «در انتظار باران» توسط مجموعه «شکسپامهریان» و مدیریت ملک‌مسعودی منتشر می‌شود، گفت: تفاوت این اثر با آلبوم‌های قبلی این است که هر قطعه مستقل است و ارتباطی به قطعه قبل و بعد خود ندارد. همچنین سازبندی در هر ترک متفاوت است چون به طور معمول در آلبوم‌ها یک سازبندی ثابت برای تمام آلبوم استفاده می‌شود.

«سیزده سالگی»

اقتباسی سینمایی از دهه ۴۰

فیلم کوتاه «سیزده سالگی» به کارگردانی و نویسندگی محمداسفندیاری و تهیه‌کنندگی مهدی مطهر با حضور در ۲ بخش سلیقه‌اصلی و بخش کتاب و سینما چهل و یکمین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران راهی پردیس سینمایی ملت می‌شود.

این فیلم کوتاه بر اساس کتاب «باران گرفته است» نوشته احمد یوسفزاده ساخته شده و روایتی از دهه ۴۰ ایران را به تصویر می‌کشد.

«سیزده سالگی» برشی از حال و روز ایران اواخر دهه ۴۰ را روایت می‌کند و در این اثر تلاش شده تا سینمایی آن دوران برای مخاطب به درستی تداعی شود. این فیلم کوتاه نخستین اکران خود را در چهل و یکمین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران تجربه می‌کند و جمعه ۲۷ مهر در پردیس سینمایی ملت روی پرده می‌رود؛ با نزدیک شدن به آغاز جشنواره از پوستر رسمی این اثر رونمایی شد. فیلم کوتاه «سیزده سالگی» دومین همکاری محمد اسفندیاری و مهدی مطهر پس از فیلم کوتاه «فضاوت» است که در چهاردهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت توانست تندیس جایزه ویژه بخش آثار کوتاه داخلی را از آن خود کند.

مستر کلاس پارسا پیروزفر و کارگردان برنده نخل طلای کن در تهران

اولین دوره مستر کلاس «شکوه سینما» روزهای ۲۹ و ۳۰ مهرماه در هتل آزادی تهران برگزار می‌شود. این مستر کلاس ۲ روزه با حضور ۴ مدرس به صورت حضوری برگزار می‌شود.

در این دوره نوری بیلگه جیلان کارگردان شهیر سینمایی ترکیه و جهان و برنده نخل طلای کن، پرویز شهبازی نویسنده و کارگردان صاحب‌نام ایرانی، سلیم اوجی کارگردان سینمای مستقل ترکیه و پارسا پیروزفر بازیگر مشهور سینمای ایران به عنوان مدرس حضور دارند.

برنامه این مستر کلاس ۲ روزه از این قرار است که در روز اول سلیم اوجی سینمای مستقل ترکیه را معرفی می‌کند و درباره مختصات آن حرف خواهد زد. سپس پرویز شهبازی درباره «فضاسازی در سینما» سخن خواهد گفت. پس از آن فیلمی از سلیم اوجی پخش می‌شود.

در روز دوم پارسا پیروزفر تجربیات سینمایی خود را در قالب «برود بازیگر به دنیای نقش» ارائه خواهد کرد. آنگاه نوری بیلگه جیلان درباره خاستگاه، ویژگی‌ها و مولفه‌های سینمای خود صحبت می‌کند و به پرسش‌ها نیز پاسخ می‌دهد.

پس از آن یادبودی صمیمی برای عباس کیارستمی فیلساز فقید ایرانی بر گزار خواهد شد و نوری بیلگه جیلان، محمد بیلمانی و چند سینماگر ایرانی در این مراسم صحبت خواهند کرد. پایان بخش این رویداد پخش یکی از فیلم‌های نوری بیلگه جیلان خواهد بود.

حضرت امام صادق(ع)

خدا دنیا را به دوست و دشمنش عطا می‌کند ولی ایمان را فقط به کسی می‌دهد که او را دوست دارد.

روزنامه سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی

صاحب‌امتیاز و مدیرمسئول: محمد آخوندی
مدیرعامل: زهرا شکیبایی
سرمدین: سعید عابدین نورالدینی

نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، بین حافظ و خیابان ولیعصر (عج)، کوچه سعید، پلاک ۹
روابط عمومی: ۶۶۴۱۳۷۲۴ | تلفن: ۶۶۴۱۳۷۲۸ | نمابر: ۶۶۴۱۳۷۲۳
پيام‌رسان: @vatanemrooz | پست الکترونیک: info@vatanemrooz.ir
چاپ: موسسه جام‌جم برتر برنا | توزیع: نشر گستر امروز: ۶۱۹۲۳۰۰۰

گفت‌وگوی «وطن امروز» با محسن اسلام‌زاده که این روزها در جنوب لبنان در حال مستند کردن جنایات رژیم صهیونیستی است

جنگ و خون مستند

محمد محمدی: مستندسازی بحران از دهه دوم قرن ۲۰ با جنگ دوم جهانی آغاز شد. سنگینی و ترومای جنگ، خود به خود سینما را از داستان‌گویی به مستندسازی برد. دهه اول قرن ۲۰، مستند اجتماعی وجه غالب بود اما جنگ دوم جهانی آنقدر مهیب بود که توجه مستندسازان را جلب کرد. دهه ۱۹۶۰ میلادی جنگ ویتنام نوعی از مستندسازی را به وجود آورد که انتقاد از سیستم حاکمیتی آمریکا نقطه عطف آن بود. نارضایتی مردم و مستندسازان از درگیر شدن آمریکا در جنگی نابرابر، به تولید مستندهایی انجامید که خط اصلی آنها علیه جنگ، اشغالگری و سیاست‌های حاکمیتی بود. دهه ۱۹۶۰ رشد تکنیک به خدمت مستندسازان آمد. پوشش خوب جنگ ویتنام به دلیل پیشرفت‌های تکنیکی در تولید دوربین‌های سبک بود.

سال ۱۹۶۰ دوربین ۱۶ میلیمتری سبک‌وزن تکمیل و جایگزین دستگاه ۳۵ میلیمتری کم‌تحرک ویژه خبرنگاران شد. نمونه تأثیر این نوآوری، پوشش خبری راهپیمایی آزادی مارتین لوتر کینگ بود. پوشش خبری روزبه‌روز بیشتر جای این امید دور و دراز را گرفت که فیلم مستند باید رسانه اطلاعات جمعی باشد. برای نمونه ۴۰۰ میلیون بیننده، تسبیح جنازه جان‌آف‌کنند، رئیس‌جمهور ترور شده آمریکا را پیوسته از تلویزیون تماشا کردند.

مستندهای خبری در تلویزیون‌ها مخاطب بالایی داشتند. رویدادهای بزرگ سیاسی و اجتماعی از طریق تلویزیون پوشش داده می‌شد و به همین دلیل انبوهی مستند گزارشی ساخته می‌شد که برای مردم جذاب بود. اواخر دهه ۱۹۷۰ با وقوع انقلاب اسلامی، بخشی از پوشش لحظه لحظه این رویداد مهم سیاسی از طریق مستندسازان تلویزیونی در ایران، آمریکا و اروپا انجام شد و به جرأت می‌توان ادعا کرد این آغزای جدی برای مستندسازی در ایران بود.

ثبت تصاویر انقلاب اسلامی و سقوط رژیم پهلوی که بیشتر به عهده مستندسازان نسل قبل بود، در سال‌های ۵۷ شکلی جدید و جدی به خود گرفت؛ شمایی که با شروع جنگ تحمیلی باعث شد نسلی از جوانان تربیت شوند تا بر اساس وظیفه و احساس دین به جبهه‌ها بروند و وقایع و رخدادها را ثبت و ضبط کنند. آنها ثبت تصاویر انقلاب اسلامی و سقوط رژیم پهلوی که بیشتر به عهده مستندسازان نسل قبل بود، در سال‌های ۵۷ شکلی جدید و جدی به خود گرفت؛ شمایی که با شروع جنگ تحمیلی باعث شد نسلی از جوانان تربیت شوند تا بر اساس وظیفه و احساس دین به جبهه‌ها بروند و وقایع و رخدادها را ثبت و ضبط کنند. آنها دیدنی ساخته و جوایز مختلفی دریافت کرده است.

حال، در کوران تنش‌های به وجود آمده در منطقه، مستندسازها به میان جنگ و آتش رفته‌اند تا روایتگرانی باشند از ظلمی که این‌روزها از سوی رژیم صهیونیستی بر مردم غزه، لبنان و سوریه می‌شود. یکی از این مستندسازان محسن اسلام‌زاده، فیلمساز ۴۴ ساله مهدی است، البته این نخستین‌بار نیست این مستندساز به دل بحران می‌رود و مشغول مستندسازی می‌شود، او پیش‌تر در

مستندهایی چون «مدافعان امرلی»، «به دنبال صلح»، «قیام صحرا»، «اسرار زندان ابوسلیم»، «روز ناتمام من و فرمانده»، «تنها میان طالبان» و «سنفر به دیار پشتون‌ها» نیز به دل بحران‌ها رفته و روایتگر بحران‌ها شده بود. وی حال نیز با حمله رژیم صهیونیستی به لبنان به این کشور سفر کرده و در حال ساخت مستند است. به همین بهانه با ایشان، آن هم در بچوجه حملات موشکی اسرائیل به لبنان به گفت‌وگو نشستیم.

■ **آقای اسلام‌زاده لطفا درباره مستندسازی بحران بگویید و اینکه اساسا این شکل از مستندسازی را با توجه به سوابق تان چگونه ارزیابی می‌کنید؟**

ببینید! مستندسازی در بحران اساسا کار بسیار سخت و دشواری است. حتی صدور مجوزهای مربوطه نیز بسیار سخت است. در فضای بحرانی بیشتر نگاه‌ها مستندهای نادر طالب‌زاده با نام «خنجر و شقایق» درباره بوسنی و هرزگوین و بحران‌های افغانستان و مسائل منطقه مورد توجه مستندسازانی قرار گرفت که به نوعی دنباله‌رو شهید سیدمرتضی آوینی بودند؛ مردی که با «روایت فتح» و مستند اشرافی، نخستین گام‌های جدی برای بنیان‌گذاری نوع تازه‌ای از مستندسازی را برداشت. نسل پس از شهید آوینی از دهه ۱۳۷۰ شروع به ساخت مستندهایی کردند که ضدامپریالیستی و با هدف وحدت مسلمانان بود. حالا سینماگران ایرانی روایتی صادق در منطقه و حتی جهان بودند که ردپای ظلم علیه اسلام و مسلمانان را به تصویر می‌کشیدند. مجموعه مستندهای نادر طالب‌زاده با نام «خنجر و شقایق» درباره بوسنی و هرزگوین و نسل‌کشی مسلمانان در قلب اروپا از بهترین نمونه‌های این آثار است. مستندهای محمدحسین جعفریان در مورد طالبان و افغانستان بویژه مستند «شیر در پشمچر» در مورد زندگی احمد شاه مسعود با مستند شهادت دیپلمات‌ها خبرنگار ایرانی در افغانستان از بهترین و شناخته‌شده‌ترین آثار این مستندساز انقلاب اسلامی به شمار می‌رود.

در این میان رضا برجی مستندسازی فراتر از مرزهاست. ستاره مستند بحران، هر جا یک رویداد سیاسی و اجتماعی بزرگ رخ داده، در میانه آن ایستاده است. دوربین او ۱۴ جنگ مهم جهان را ثبت کرده است که مستند «سواحل اشک» و «زیتون» در مورد جنگ ۳۳ روزه لبنان از محبوب‌ترین آثار او است. پس از این نسل، سهیل کربمی و سعید ابوطالب ایستاده‌اند. از میان سینماگران جوان‌تر هم که رویدادهای منطقه و ظهور داعش را به تصویر کشیده‌اند، بهروز نورانی‌پور، امیرحسین نوروزی، مسعود دهنوی و چندین چهره دیگر قرار دارند. همچنین مجموعه مستندهایی که مرتضی شعبانی در ۲ دهه اخیر تهیه کرده است به روز و اثرگذارند. او که از اعضای تیم «روایت فتح» است، درباره داعش و یمن مستندهایی پر مخاطب و دیدنی ساخته و جوایز مختلفی دریافت کرده است.

حال، در کوران تنش‌های به وجود آمده در منطقه، مستندسازها به میان جنگ و آتش رفته‌اند تا روایتگرانی باشند از ظلمی که این‌روزها از سوی رژیم صهیونیستی بر مردم غزه، لبنان و سوریه می‌شود. یکی از این مستندسازان محسن اسلام‌زاده، فیلمساز ۴۴ ساله مهدی است، البته این نخستین‌بار نیست این مستندساز به دل بحران می‌رود و مشغول مستندسازی می‌شود، او پیش‌تر در

مستندهایی چون «مدافعان امرلی»، «به دنبال صلح»، «قیام صحرا»، «اسرار زندان ابوسلیم»، «روز ناتمام من و فرمانده»، «تنها میان طالبان» و «سنفر به دیار پشتون‌ها» نیز به دل بحران‌ها رفته و روایتگر بحران‌ها شده بود. وی حال نیز با حمله رژیم صهیونیستی به لبنان به این کشور سفر کرده و در حال ساخت مستند است. به همین بهانه با ایشان، آن هم در بچوجه حملات موشکی اسرائیل به لبنان به گفت‌وگو نشستیم.

■ **آقای اسلام‌زاده لطفا درباره مستندسازی بحران بگویید و اینکه اساسا این شکل از مستندسازی را با توجه به سوابق تان چگونه ارزیابی می‌کنید؟**

ببینید! مستندسازی در بحران اساسا کار بسیار سخت و دشواری است. حتی صدور مجوزهای مربوطه نیز بسیار سخت است. در فضای بحرانی بیشتر نگاه‌ها مستندهای نادر طالب‌زاده با نام «خنجر و شقایق» درباره بوسنی و هرزگوین و بحران‌های افغانستان و مسائل منطقه مورد توجه مستندسازانی قرار گرفت که به نوعی دنباله‌رو شهید سیدمرتضی آوینی بودند؛ مردی که با «روایت فتح» و مستند اشرافی، نخستین گام‌های جدی برای بنیان‌گذاری نوع تازه‌ای از مستندسازی را برداشت. نسل پس از شهید آوینی از دهه ۱۳۷۰ شروع به ساخت مستندهایی کردند که ضدامپریالیستی و با هدف وحدت مسلمانان بود. حالا سینماگران ایرانی روایتی صادق در منطقه و حتی جهان بودند که ردپای ظلم علیه اسلام و مسلمانان را به تصویر می‌کشیدند. مجموعه مستندهای نادر طالب‌زاده با نام «خنجر و شقایق» درباره بوسنی و هرزگوین و نسل‌کشی مسلمانان در قلب اروپا از بهترین نمونه‌های این آثار است. مستندهای محمدحسین جعفریان در مورد طالبان و افغانستان بویژه مستند «شیر در پشمچر» در مورد زندگی احمد شاه مسعود با مستند شهادت دیپلمات‌ها خبرنگار ایرانی در افغانستان از بهترین و شناخته‌شده‌ترین آثار این مستندساز انقلاب اسلامی به شمار می‌رود.

■ **با توجه به رخدادهای پیرامونی ما طی ۴ دهه گذشته بویژه سال‌های اخیر، سطح و جایگاه اینگونه مستندها را چگونه ارزیابی می‌کنید؟**

به هر صورت ما بعضا شاهدیم که درباره تولید مستندهای بحران کوتاهی‌های شده است اما معتقدم با اینکه هسته‌های بسیار جدی برای ساخت این مستند شکل گرفته، همچنان در اعتماد به مستندسازها و واکنش سریع نشان دادن به اتفاق عقب هستیم. نمونه‌اش را می‌توانم به صورت واضح درباره همین عملیات توفان الاقصی بگویم که با گذشت یک سال از انجام آن و با توجه نزدیک شدن به جشنواره‌هایی چون عمار، سینماحقیقت و فجر، باید این پرسش مطرح شود که چه تعداد مستند با این موضوع تولید شده است؟ در همین وقایع سال ۱۴۰۱ در کشور چه تعداد مستند تولید شد؟ متأسفانه عمده مشکل عدم اعتماد است و مستندسازهای بحران را به نوعی دست و پاگیر می‌دانند.

■ **نگاه مسؤلان و مدیران را نسبت به این گونه مستند چطور می‌بینید؟**

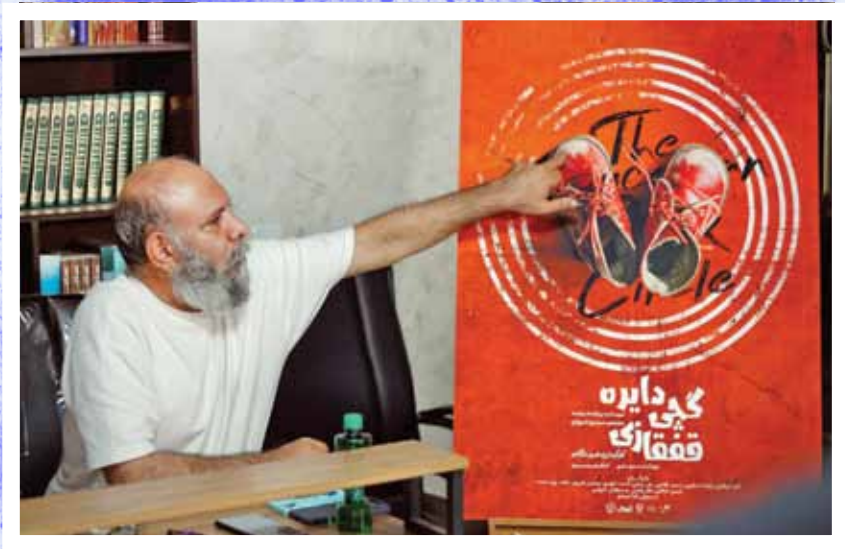
برخی مسؤلان و مدیران در موقعیت‌های بحرانی صرفا و در نهایت به دنبال خبر هستند، آنها درباره گزارش‌های خبری هر قدر مجوز درخواست داشته باشیم صادر می‌کنند اما ضرورت مستندسازی در بحران را درک نکرده‌اند. در همین جنگ لبنان گروه‌های بسیار خوبی اعزام شدند که جای تقدیر دارد اما ای کاش از ابتدای ماجرا گروه‌های جدی‌تر به لحاظ کمی و کیفی اجازه حضور می‌یافتند تا حضور بیشتری در این جنگ داشتند.

■ **آیا می‌توان نمونه‌های شاخصی را برای اینگونه از مستندها آورد؟**

مستندهای روایت فتح، مستندهایی که شهید سیدابراهیم صفرزاده، رضا برجی، محمدحسین جعفریان، مرتضی شعبانی، سعید فرجی و بسیاری از بچه‌ها در جبهه‌های جنگ علیه داعش تولید کردند، کارهای بسیار خوبی است. ما اساسا مستندهای خوب بسیار زیاد داریم؛ کارهایی مثل مستندهای مرتضی پایه‌شناس و بسیاری دیگر.

امیر دژاکام در نشست رسانه‌ای نمایش «دایره گچی قفقازی» عنوان کرد

نگاه ایرانی به نمایشنامه خارجی

همه بگویم در نهایت «احمد شمس» مجوز اجرا گرفت اما زمانی بود که من دیگر دل و دماغ اجرای آن کار را نداشتم و تصمیم گرفتم «دایره گچی قفقازی» را برای اجرا آماده کنم. وی درباره روند شکل‌گیری این اثر نمایشی توضیح داد: طبق روالی که با بچه‌های موسسه ماهان دارم آنها و همچنین دانشجویانم در اکثر کارهایم حضور دارند؛ از نمایش‌های ابتدایی که به صحنه بردم تا همین نمایش «دایره گچی قفقازی» که به همت همین بچه‌ها شکل گرفته این روال ادامه داشته است. ان‌شاءالله قرار است نمایش از ۸ آبان‌ماه ساعت ۱۹ اجرای خود را در سالن اصلی مجموعه تئاتر شهر آغاز کند. دژاکام درباره رویکردی که به متن برتولد برشت

دنیای مدرن گریه و خنده درهم تنیده شده و من هم این اثر را به صورت تراژی - کمدی روی صحنه می‌برم. بازیگران پالوده و استیلیزه بازی می‌کنند و بازی رئالیستی نداریم. در کارگردانی هم من خصلت‌ها و ویژگی‌هایی را که در آثار گذشته‌ام داشته‌ام به‌روز کرده‌ام. نمایش از ریتم و سرعت بالایی برخوردار است که امیدوارم تماشاگران آن را بیسندند. در واقع به متن برشت معاصر نگاه کردم و سعی‌ام بر این بوده که مخاطب بتواند خودش را در این نمایش ببیند و همراه با آن جلو برود.

کارگردان و مدرس تئاتر درباره انتخاب بازیگران نمایش نیز توضیح داد: من با فرغ‌بال تمرین‌های نمایش را با شاگردانم شروع کردم و همین‌طور از همکاران حرفه‌ای خودم از جمله امیر کربلایی‌زاده که سال‌هاست با هم همکاری داریم، دعوت کردم. بازیگرانی چون آرمین خزانلی، علی برجی، حمید فلاحی و عزیزان دیگر سال‌هاست در کنار من هستند و با این بازیگرانی همکاری زیادی داشتیم. علاوه بر آنها در این نمایش از بازیگران دیگری چون رابعه اسکویی و سیاوش خیرابی نیز دعوت به همکاری کردم. کمتر کسی است که رابعه اسکویی را نشناسد. او سالیان سال در تئاتر و سینما زحمت کشیده و بحق سبقت تئاتری دارد. ایشان با حضور خودش به سینما رونق بخشیده و گزین تئاتر خانه او است و حضورش در تئاتر همیشه رونق‌بخش بوده است. با سیاوش خیرابی هم ۱۷-۱۶ سال قبل در سریال «ترانه مادری» همکاری داشتیم و از آن زمان می‌خواستیم با هم تئاتر کار کنیم که این بار میسر شد. اکثر بازیگران نمایش، همکلاسی‌ها و هنرجویان من بودند و خوش‌حالم که من به کشور بازیگر معرفی می‌کنم و به این قضیه می‌بالم. در پایان جلسه با حضور امیر دژاکام و بازیگران نمایش، بوستر «دایره گچی قفقازی» که طراحی آن را امیر رجبی بر عهده داشته است، رونمایی شد.